

Τί σημαίνει η λέξις «Αμήν».

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Φωτο: anthiteacherwoman.blogspot.com

του Π.Μ. ΣΩΪΗΡΧΟΥ

Όλοι ξέρουμε την λέξη «Αμήν» καί συχνά την χρησιμοποιούμε στην καθημερινή μας ζωή. Πότε έτσι και πότε αλλιώς. Δεν ξέρουμε όμως την πραγματική σημασία της και ας είναι μια από τις πιο σημαντικές λέξεις στο ανθρώπινο λεξιλόγιο. Άλλοι νομίζουν ότι σημαίνει τέλος καί έτσι την χρησιμοποιούν και λένε “φτάσαμε στο αμήν”, δηλαδή στα άκρα του ζητήματος. Άλλοι την θεωρούν σαν ευχή και έτσι την χρησιμοποιούν. “Αμήν και πότε” λένε συχνά. Άλλοι την εννοούν και λένε “αυτό γίνεται μέχρι να πεις αμήν”, ενώ άλλοι δίνουν διαφορετικό νόημα στη λέξη...

Μπορεί να έχει όλες αυτές τις σημασίες και άλλες και κυρίως το νόημα, που έχει μέσα στο Ευαγγέλιον καί σημαίνει την βεβαίωσιν “αληθινά, πραγματικά, χωρίς αμφιβολία”. Έχει επίσης και την ευχετικήν σημασία, που χρησιμοποιείται και κατά την Θεία Λατρεία και μάλιστα στο τέλος των προσευχών. Έχει όμως καί άλλην πολύ πιο σημαντικήν σημασία, πολύ πνευματικήν και βοηθόν της σωτηρίας μας. Με αυτήν την απορία πήγαμε να επισκεφθούμε τον σοφόν Γέροντα Ασκητήν π. Ισαάκ

στο Κελί του, ο φίλος μου ο Γιάννης κι εγώ. Ο φίλος μου κρατούσε πάντοτε μαζί του και ένα μικρό μαγνητόφωνο για να καταγράφει με ακρίβεια τις πνευματικές συνομιλίες με Ασκητές. Με την βοήθεια του μικρού αυτού μαγνητοφώνου θα μεταφέρω τώρα μερικά αποσπάσματα των λόγων του π. Ισαάκ, ο οποίος μας είπε:

— Όποιο λεξικόν και αν ανοίξετε, παιδιά μου, θα δείτε να γράφει ότι η λέξη “Αμήν” προέρχεται από ξένη γλώσσα και έχει νόημα βεβαιωτικόν και ευχετικόν. Την αποδίδουν νοηματικώς με τις λέξεις “αλήθεια, ναι, είθε, γένοιτο” και όντως αυτό είναι το λογικόν της νόημα και αυτό το νόημα δίνουν στην λέξη και οι περισσότεροι άνθρωποι. Στην πνευματική πραγματικότητα, σε αυτό που λέμε πνευματική ζωή, το “Αμήν” είναι μια πολύ σπουδαία λέξη, μια ιερή λέξη θα έλεγα, μια λέξη από τις σπουδαιότερες, που μπορεί να πει ο άνθρωπος. Και θυμάμαι αυτήν την ώρα έναν μεγάλον ερημίτην, που προσευχόταν συνεχώς με τις λέξεις “Χριστέ μου, αμήν. Χριστέ μου, αμήν, Χριστέ μου, αμήν” και με αυτές τις τρεις λέξεις έλεγε τα πάντα στον Θεόν.

— Ποια είναι η σημασία της, πάτερ μου; ρώτησε ο Γιάννης.

— Θα πρέπει να το δούμε προσεκτικά μέσα στη γλώσσα της Εκκλησίας, που εκφράζει με ακρίβεια την πίστη μας. Γι’ αυτό και δεν πρέπει ποτέ να μεταφρασθούν τα λειτουργικά κείμενα, γιατί θα αλλοιωθούν και θα αλλάξει το νόημά τους. Είναι, άλλωστε κατανοητά σε όλους κατά το μέγα τους μέρος. Διότι λ.χ. δεν χρειάζεται μετάφραση το “Κύριε, ελέησαν” ή Ο Μονογενής Υιός και Λόγος του Θεού αθάνατος υπάρχων”. Έτσι λοιπόν και το “Αμήν”, που τόσον συχνά το χρησιμοποιεί η Εκκλησία, υποδηλώνει και αναφέρει και βεβαιώνει την ανθρώπινη συμμετοχή στο έργο της σωτηρίας του. Γιατί όλην την σωτηρίαν μας την ενεργεί, την βοηθά και την ολοκληρώνει το θείον έλεος, αλλά χρειάζεται απαραίτητως και η προσωπική συμφωνία του ανθρώπου, με το να καταθέτει ολόκληρη την θέλησή του λέγοντας με επίγνωση το “Αμήν”. Δεν έχει η λέξη αυτή μόνον την λογικήν σημασίαν και την ευχετικήν διάθεσιν, αλλά πρωτίστως την ολοκληρωτικήν θέλει να θυμόμαστε πάντοτε, ότι στην κάθε προσευχή μας να λέμε το όνομα του Χριστού. Μας το είπε καθαρά: “Εάν τι αιτησητε εν τω ονόματί μου, εγώ ποιήσω” (Ιω. ια 14).

—Αν κατάλαβα καλά, είπε πάλι ο Γιάννης, είναι σαν να ρωτά ο Θεός τον κάθε πιστόν “θέλεις να σε σώσω;”, όπως ρωτούσε τότε τους ασθενείς “θέλεις υγιής γενέσθαι”, και ο άνθρωπος απαντά με το “Αμήν”, δηλαδή θέλω και εύχομαι και παρακαλώ να σωθώ, Αυτό είναι το νόημα, πάτερ μου;

—Πλησίασες πολύ κοντά, φίλτατε, στην αλήθεια του “Αμήν”, απάντησε ο Γέροντας. Το δύσκολον είναι ότι πλησιάζουν πολλοί την αλήθειαν με την κοινήν

λογικήν, που είναι αντιληπτόν από την κοινήν λογικήν. Είναι ωσάν να κάνουμε μια συμφωνία με τον Θεόν, ένα είδος συνεργασίας, και ο Θεός βάζει στην κοινή αυτή προσπάθεια τα δισεκατομμύρια της αιωνιότητας του και ο άνθρωπος μόνον μια δραχμή, που είναι η θέλησή του. Συμφωνείς ελεύθερα και υπογράφεις αυτήν την σύμπραξη με το “Αμήν”. Αυτό μόνον κάνουμε τελείως ελεύθερα και από τότε γινόμαστε συνεταίροι με τον Θεόν για την σωτήρια μας. Είναι πια όχι μόνον μια λέξη ιερή, αλλά και μια πράξη ιερή. Να θυμηθούμε την παραβολή των Ταλάντων, που είναι σχετική με το “Αμήν” και την συμφωνία μας με τον Θεόν;

—Συμφωνία με τον Θεόν; Πρώτη φορά την ακούω και ομολογώ την έκπληξη μου, ξανάπε με θαυμασμόν ο φίλος μου. Ο Θεός μας θέλει ελευθέρους κοντά του. Είναι αυτό που γράφει ο Απόστολος Παύλος: “Υμείς γαρ επ’ ελευθερία εκλήθητε, αδελφοί” (Γαλ. Ε΄ 13). Τώρα καταλαβαίνω την σημασίαν της ελευθερίας εν Χριστώ. Γιατί ο Απόστολος συνεχίζει την φράση του λέγοντας: “Μόνον μη την ελευθερίαν εις αφορμήν τη σαρκί, αλλά δια της αγάπης δουλεύετε αλλήλοις. Ο γαρ πάς νόμος εν ενί λόγω πληρούται, εν τω, αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν”.

— Θα σου φέρω και ένα άλλο παράδειγμα και αυτό από την εκκλησιαστική γλώσσα, συνέχισε ο π. Ισαάκ. Λέμε κατά την Θ. Λατρείαν το “Δόξα Πατρί και Υιώ και Αγίω Πνεύματι, νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν. Με αυτό το “Αμήν”, δεν λέμε ότι δίνουμε στον Τριαδικόν Θεόν την αιώνια δόξα, διότι ήδη την έχει υπεράφθονη. Εμείς λέμε και ευχόμεσθε να ζήσουμε κι εμείς κοντά σε αυτήν την δόξα, “όπου πάντες οι άγιοι αναπαύονται”, και καταθέτουμε την θέλησή μας ελεύθερα, ευχετικά και παρακλητικά. Γιατί μόνον αυτό έχουμε να δώσουμε στον Θεόν, την ελεύθερη θέλησή μας. Μόνον αυτή είναι δική μας, τίποτε άλλο. Και οι αμαρτίες μας.

—Είπατε, αγαπητέ μου πάτερ Ισαάκ, ότι μόνον η θέλησή μας είναι δική μας και αυτήν μπορούμε να προσφέρουμε στον Θεόν. Αλλά και αυτήν την ελευθερία ο Θεός δεν μας την έδωσε;

—Βεβαίως, ο Θεός μας έδωσε και την ύπαρξη και την ζωή και την ελευθερία, με τρόπον οριστικόν και αμετάκλητον και την σέβεται απολύτως, για να μπορούμε να διαλέγουμε ανάμεσα στο καλό και στο κακό, που μας περιβάλλει. Καί με το “Αμήν” επιβεβαιώνουμε, λόγω και έργω την θέλησή μας αυτή. Γι’ αυτό και όταν το λεμε, πρέπει να βάζουμε σε αυτό την ψυχή μας ολόκληρη και την θέληση και την λαχτάρα μας, ότι θέλουμε να ζήσουμε παντοτινά κοντά στον Θεόν, μαζί με τον Θεόν, σύμφωνα με την θέληση του Θεού, ο οποίος “πάντας ανθρώπους θέλει σωθήναι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθείν” (Α’ Τιμ. β’ 4), Και ο τρόπος της σωτηρίας μας είναι το όνομα του Χριστού και η εντολή του η μια και μοναδική της σταυρικής αγάπης.

-Και τι είναι η σταυρική αγάπη, πάτερ μου;

—Είναι η αγάπη σε σχήμα σταυρού. Το “καθώς ηγάπησα υμάς”. Η κάθετη διάσταση του σταυρού, εξήγησε ο Γέροντας, είναι η αγάπη προς τον Θεό, με την πλήρη υπακοή μας στο δικό του θέλημα, και η οριζόντια διάσταση είναι η αγάπη σε όλους τους ανθρώπους. Χωρίς την αγάπη αυτή δεν υπάρχει πνευματική ζωή, αλλά μόνον σαρκική ζωή. Η σταυρική αγάπη ανοίγει την πόρτα του Θεού και μας χαρίζει την αληθινή πίστη, που κάνει θαύματα και μας φωτίζει, μας καθαρίζει και μας αγιάζει. Έτσι λυτρωνόμαστε από την αμαρτία και τον θάνατο και ζούμε την αληθινή ζωή.

—Και το Αμήν τι σχέση έχει με την αγάπη, π. Ισαάκ;

—Αν το “Αμήν” το καταλάβουμε σωστά και το βιώσουμε και κρατηθούμε από την αλήθεια, που εκφράζει, τότε γίνεται το κλειδί, που ανοίγει την μεγάλη πύλη της αγάπης. Και εδώ πρέπει να λεχθεί ότι η αγάπη αρχίζει πάντοτε από τον Θεόν, διότι Εκείνος είναι η πηγή της αγάπης της αληθινής και όχι ο δικός μας εγωιστικός συναισθηματισμός, με τον οποίον αγαπούμε αυτούς, που μας αγαπούν και όχι όλους τους ανθρώπους. “Από Θεού άρχεσθε και εις Θεόν καταλήγειν”, λέγει ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, Και με το “Αμήν” αυτό πράττουμε. Αρχίζουμε από τον Θεόν, ζητώντας την αγάπη του και πάλι με την αγάπη καταλήγουμε στον Θεόν. Και αυτό το μέγα μυστήριο μας το απεκάλυψε η Σταυρική θυσία του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού.

-Θέλω να υποβάλλω άλλη μια ερώτηση για το “Αμήν”, πάτερ μου. Πολλοί λένε την λέξη αυτή τυπικά και χωρίς να γνωρίζουν την σημασία, που εσείς μας εξηγήσατε. Αυτοί οι άνθρωποι δεν μετέχουν σε αυτήν την διαδικασία και δεν έχουν πνευματική συμμετοχή στη θ. Λατρεία και στην προσευχή;

— Όλοι έχουν συμμετοχή, αγαπητέ μου. Αρκεί να βρίσκονται στην ιερή σύναξη. Όλοι μετέχουν ομοθυμαδόν, αποκρίθηκε ο Γέροντας. Διότι ο Θεός δεν εξετάζει

τιξέρουμε, άλλα τι νοιώθουμε και τι λαχταρούμε, και ανάλογα μας επιβραβεύει. Εδώ θα πρέπει να θυμίσουμε τον λόγον της ευαγγελικής Παραβολής περί των ταλάντων: “Ευ, δούλε αγαθέ και πιστέ. Επί ολίγα ης πιστός, επί την χαράν του Κυρίου σου” (Ματθ. κε’ 21). Ο Θεός είναι δίκαιος και φιλόανθρωπος για όλους. Μακάριοι όσοι λένε το Αμήν με επίγνωσιν της σημασίας του.

Ύστερα μας κάλεσε στο ναίδριον, που βρίσκεται δίπλα στο Κελλί του, για να προσευχηθούμε και να πούμε το “Αμήν” με συναίσθηση και κατάνυξη και να χτυπήσουμε την πόρτα του Θεού, όπου βρίσκεται η πηγή της αγάπης και το άπειρον έλεός του για όλους τους ανθρώπους. Και είπαμε πολλές φορές το “Αμήν”, όπως μας το εξήγησε ο μακαριστός πλέον Γέροντας Ισαάκ. Αμήν , Γέροντα, την ευχή σου να έχουμε.

Από το περιοδικό «Ποιμήν» της Ιεράς Μητροπόλεως Μυτιλήνης

Πηγή: askitikon.eu